

2020'ye Genç Bir Bakış

A Young Look at 2020

Halil Volkan Tekayak[®], Süheyla Atalay Kahraman[®], Demet Yılmaz[®], Ali Öztürk[®], İkbâl Hümay Arman[®], Rabia Eroğlu Kılâç[®]

Vasco da Gama Movement (VdGM) düşüncesi 2004 yılında Hollanda'da düzenlenen prekonferans sonrası oluşmuş ve 2005 yılında Portekiz'in başkenti Lizbon'da yapılan Dünya Aile Hekimliği Birliği (WONCA) Avrupa Bölge Kongresi'nde ilk somut adımı atılmış bir gençlik girişimidir. VdGM; WONCA Avrupa ve Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği (TAHUD) tarafından desteklenen, üyeleri tam zamanlı aile hekimliği asistanları ve ilk beş yılı içerisinde bulunan aile hekimliği uzmanlarından oluşan bir oluşumdur. Amacı; Avrupa çapında çok merkezli araştırmalar ve ülkeler arası değişim programları düzenlemek, asistan ve genç uzmanların sorunlarını tartışabilecekleri ve çözümler üretebilecekleri bir iletişim ağı kurarak uzmanlık eğitiminde kaliteyi arttırmaktır.

Küresel COVID-19 salgını tüm dünyayı etkisi altına aldığı gibi, ülkemizi de bilimsel etkinlikler dâhil yaşamın her alanında etkilemiştir. Özellikle 2020 yılının Mart ayından itibaren, gerçekleştirilmesi planlanan aile hekimliği kongrelerinin ve VdGM etkinliklerinin bir kısmı iptal edilmiş, bir kısmı ileri tarihlere ertelenmiş, bir kısmı ise online olarak gerçekleştirilmiştir.

2020 yılında ülkemizde düzenlenen VdGM etkinlikleri:

1. VdGM 2020 Edirne Değişim Programı, 9. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresi (1-8 Mart 2020)
2. VdGM Pre-Congress Meeting, 19. Uluslararası Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi, Online (17-20 Eylül 2020)
3. Vasco da Gama Hareketi, 14. Aile Hekimliği Güz Okulu, Online (14-17 Ekim 2020)
4. "COVID-19 Salgınında Aile Sağlığı Merkezlerinde Neler Oluyor? Genç Hekimler Anlatıyor...", 19. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi, Online (29 Ekim-1 Kasım 2020)

2020 yılında Avrupa'da gerçekleştirilen, ertelenen

veya iptal edilen VdGM etkinlikleri:

- *Edirne Conference Exchange gerçekleştirildi (1-8 Mart 2020).
- *Berlin VdGM Prekonferans-ertelendi.
- *Edinburg 7. VdGM Forum-ertelendi.
- *Paris Conference Exchange, iptal edildi (16-21 Mart 2020).
- *Madrid Conference Exchange, iptal edildi (22-28 Mart 2020).
- *İsviçre Conference Exchange, iptal edildi (30 Mart-4 Nisan 2020).
- *Hırvatistan Conference Exchange, iptal edildi (29 Eylül-4 Ekim 2020).

Covid-19 salgınını kontrol altına alma çabalarıyla birlikte, VdGM etkinliklerinin yanısıra WONCA etkinlikleri de ertelenmiş, iptal edilmiş veya online olarak gerçekleştirilmişti.

- *Family Doctors & WHO & Pandemic: The way forward-Webinar (Haziran 2020)
- *25. WONCA Avrupa Konferansı, Berlin- iptal edildi (24-27 Haziran 2020).
- *23. WONCA Dünya Kongresi, Abu Dabi Birleşik Arap Emirlikleri, iptal edildi (25-29 Kasım 2020).

COVID-19 salgınının küresel etkileri devam ederken 2021 yılında düzenlenmesi planlanan VdGM ve WONCA etkinliklerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini önümüzdeki günlerde görebileceğiz.

Konferans değişimi, farklı ülkelerden katılımcıların ev sahibi ülkede düzenlenen kongreler öncesi yapılan en kısa süreli ancak en dinamik değişimdir. Katılımcılara kısa bir sürede hem gittikleri ülkenin aile hekimliği uygulamalarını ve asistanlık eğitim sürecini gözlemleme hem de o ülkenin kültürünü tanıma fırsatı vermek-

H.V. Tekayak

ORCID: 0000-0003-0022-3186

Adana Çukurova Kurttepe

Aile Sağlığı Merkezi,

Adana - Türkiye

✉ volkan_tekayak@hotmail.com

tedir. Ne yazık ki tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi, ülkemizin de dâhil olduğu Avrupa'nın oldukça zor süreçlerden geçmesine neden olmuştur. Pandemi sürecindeki önlemlerden Vasco da Gama Hareketi de etkilenmiştir. Fakat ne şanslıyız ki ülkemiz bu sürece geç dâhil olmuştur. Böylelikle Edirne 2020 Değişimi'ni 1-8 Mart 2020 tarihinde ülkemizin pandemi sürecine 11 Mart'ta dâhil olmasından hemen önce düzenlenmeyi başardık. 9. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresi öncesi Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalındaki hocalarımızın koşulsuz desteği, asistan arkadaşlarımızın özverili çalışma ve yardımları ile düzenlediğimiz Edirne 2020 Konferans Değişimi farklı ülkelerden yedi katılımcı ile başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Bu süreçte Avrupa'nın farklı ülkelerinden gelen meslektaşlarımıza hem Edirne şehir merkezindeki hem de ilçelerdeki aile sağlığı merkezlerine geziler düzenleyerek Türkiye Aile Hekimliği Modeli'ni en iyi şekilde tanıtmaya fırsatı bulduk. Bu süreçte katılımcılarımız kendi ülkelerindeki uygulamaları aktararak kendi ülkelerinin sağlık sistemlerinin güçlü ve zayıf yönlerini anlama fırsatı bulmuşlardır. Aynı zamanda ev sahibi arkadaşlarımız da Türkiye Modeli'nin güçlü ve zayıf yönlerini anlama fırsatı bulmuşlardır. Değişim programımızın sonunda 9. Uluslararası Trakya Aile Hekimliği Kongresi'nde Vasco da Gama Hareketi oturumumuzu gerçekleştirdik. Oturum süresince hem Trakya Aile Hekimliği Anabilim Dalından asistan arkadaşlarımıza Vasco da Gama Hareketi'ni tanıtmaya hem de misafir meslektaşlarımızdan kendi ülkelerinin sağlık sistemlerinin, gelecekte beklenenleri içeren sunumları dinleme fırsatımız oldu.

Pandemi sürecinde Vasco da Gama Hareketi Ekibi olarak Avrupalı meslektaşlarımız ile birlikte Vasco da Gama ruhunu dinamik tutmak amacı ile eskisinden daha da sıkı iletişim hâline geçtik. Bu bağlamda kendileriyle online platformlarda toplantılar yapmaya ve yeni değişimler düzenlemek için istişarelerde bulunmaya devam ediyoruz. Umarız pandemi süreci en kısa sürede son bulur ve

Fotoğraf 1.

hem ülkemizde yeni değişim programları düzenleyerek hem de Avrupa'nın diğer ülkelerinde düzenlenen değişimlere katılımcılar göndererek birlikte uzak ufuklara açılma keyfini yine yaşarız (Fotoğraf 1).

Ülkemizi ve tüm dünyayı etkisi altında bırakan COVID-19 pandemisi nedeniyle 17-20 Eylül 2020 tarihleri arasında online olarak gerçekleştirilen 19. Uluslararası Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi'nde, Vasco da Gama Movement Türkiye ekibi çok önemli bir ilke imza atmanın gururunu yaşadı. VdGM ekibinin heyecanı ve azmi, Kongre Düzenleme Kurulu'nun koşulsuz desteği ile VdGM Pre-Congress Meeting oturumu, Royal College of General Practitioners ortaklığı ile üçüncü kez gerçekleştirildi. 18 Eylül 2020 cuma günü yapılan yarım günlük toplantının ilk oturumunda, Uz. Dr. Demet Yılmaz'ın ve Uz. Dr. Ali Öztürk'ün oturum başkanlığında "Involving young doctors in quality of care improvement in family practice" başlıklı sunumuyla VdGM Türkiye Başkanı Uz. Dr. Halil Volkan Tekayak ve "Lean thinking in healthcare: 5S Application in a family health center" başlıklı sunumuyla Dr. Volkan Sönmez söz aldı. Oturumun devamında ise Uz. Dr. Süheyla Atalay Kahraman, Arş. Gör. Dr. Rabia Eroğlu Kılaç, Uz. Dr. İkbâl Hümay Arman'ın oturum başkanlığında, Glasgow, Birleşik Krallık'ta görev yapan, RCGP üyesi Uz. Dr. Cemal Kavaşoğulları "Why should doctors lead the way? Leadership training in medicine" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi.

Toplantının son oturumunda ise İngiltere'de aktif olarak görev yapan ve Royal College of General Practitioners-Junior International Committee (RCGP-JIC) üyesi olan hekimler tarafından "Everything you want to know about primary care in The UK" başlıklı panel gerçekleştirildi. Panelin oturum başkanlığını değerli WONCA Avrupa Başkanı Prof. Dr. Mehmet Ungan ve Uz. Dr. Cemal Kavaşoğulları paylaşıırken sırasıyla, Dr. Ayede Ologun "Primary care structure in the UK (Financials)", Dr. Ali Siddiqi "GP training and e-portfolio", Dr. Daniel Crowfoot "Extended roles of the GP (Research / Training/Portfolio careers)", Uz. Dr. Cemal Kavaşoğulları "How to create international collaborations?" konulu sunumlarıyla, İngiltere'de birinci basamak sağlık hizmetleri ve yapılanması, genel pratiklik/aile hekimliği uzmanlık eğitim süreci, görev ve sorumlulukları gibi merak edilen pek çok konuya dair aydınlatıcı bilgiler paylaştı. Uluslararası platformlarda nasıl ortaklıklar kurulabileceği ve bu şekilde mesleki birliktelik ve paylaşımları artırmanın yollarının neler olabileceği tartışıldı.

19. Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi kapsamın-

da, VdGM Türkiye ve RCGP iş birliği ile gerçekleştirilen VdGM Pre-Congress Meeting, genç meslektaşlarımıza ulusal ve uluslararası kariyer planlaması, mesleki ve kişisel gelişim konularında düşünce vermesi ve örnek olması açısından oldukça değerliydi. Genç aile hekimliği uzmanları ve tam zamanlı aile hekimliği asistanlarına her yıl farklı oturumlarla fırsatlar sunan Kongre Düzenleme Kurulu'na teşekkürlerimizi sunarken, 2021 yılında yine verimli ve keyifli geçmesini temenni ettiğimiz 20. Doğu Akdeniz Aile Hekimliği Kongresi'nde VdGM ekibi olarak bir arada olmayı umuyoruz (Fotoğraf 2-3).

14-17 Ekim 2020 tarihleri arasında "online" olarak

Fotoğraf 2.

Fotoğraf 3.

düzenlenen 14. Aile Hekimliği Güz Okulu'na Vasco da Gama Hareketi Türkiye ekibi olarak biz de katıldık. Her yıl Antalya'da düzenlenen ve tüm aile hekimliği camiasının heyecanla beklediği bu kongre, COVID-19 pandemi süreci nedeniyle, diğer kongreler gibi çevrimiçi olarak düzenlendi. Kahve molalarında hocalarımız ve diğer şehirlerden meslektaşlarımızla etkileşim kurmayı özlessek de kongre bilimsel programı yine dolu dolu ve özenle hazırlanmıştı. "COVID-19 Pandemi Sürecinde Aile Hekimliği" paneliyle başlayan Aile Hekimliği Güz Okulu, güncel konulara değinerek, pandemi sürecinde birinci basamakta kronik hastalık yönetimine odaklanmış, uydu sempozyumlar ile ilaç tedavilerine yoğunlaşmış, sözlü sunumlar ile zenginleşmiş ve kapanış ve

ödül töreni ile tamamlanmış oldu.

Biz de Vasco da Gama Hareketi Türkiye ekibi olarak her yıl olduğu gibi, değerli TAHEV başkanı ve TAHEV Yönetim Kurulu'nun daveti ile, Güz Okulu'nda gelenek hâline gelmiş olan VdGM Oturumumuzu yaptık. Oturum başkanlığını Uzm. Dr. Demet Yılmaz yönetirken, Uzm. Dr. Süheyla Atalay Kahraman aile hekimliği uzmanlık eğitimine yeni başlayan arkadaşlarımıza Vasco da Gama Hareketi'ni anlattı. Ardından "VdGM Forum Nedir?" adlı sunumuyla, Uzm. Dr. İkbâl Hümay Arman, 2018 Porto ve 2019 Torino deneyimlerini katılımcılarla paylaştı. Daha sonra "Conference Exchange Nedir?" adlı sunum ile Uzm. Dr. Ali Öztürk, değişimin incelikleri ile ilgili kapsamlı bir sunum yaptı. Ayrıca "Diğer Exchange Örnekleri"ni anlatan Dr. Rabia Eroglu Kilaç da bizlere VdGM Hareketinin sınırsız farklı lokasyonda değişim olanağı sağladığını bir kez daha hatırlatmış oldu.

Değerli hocalarımızın katılımıyla yapılan paneller, meslektaşlarımızın sözlü sunumları, bilgilendirici konferanslar ve kongrenin olmazsa olmazı sosyal programı ile Güz Okulu yine aile hekimliği adına başarılı bir kongre olarak tamamlandı. Kongrenin online yapılmasının en iyi yanı, üç ay süre ile içeriklere ulaşım fırsatı verilmesi oldu. Yine de 15. Aile Hekimliği Güz Okulu'nda VdGM oturumunu katılımcılarımızla birlikte yüz yüze yapma olanağı bulmak dileğiyle (Fotoğraf 4).

Bu yıl "Korona Günlerinde Aile Hekimi Olmak" temasıyla

Fotoğraf 4.

la 29 Ekim-1 Kasım 2020 tarihleri arasında dijital olarak gerçekleştirilen 19. Ulusal Aile Hekimliği Kongresi'nde Vasco da Gama Türkiye ekibi olarak biz de sunumlarımızla yer aldık. Önceki yıllarda Ankara'da meslektaşlarımızla bir araya gelerek uzmanlık derneğimizin düzenlediği bu kongreden gurur duyar, bilgilerimizi günceller, Ata'mızı ziyaret eder, Cumhuriyet Bayramı'mızı coşku ile kutlar ve başkentimizin havasını alırdık. Bu yıl kalben bir arada olsak da cismen uzaklardan seslendik birbirimizi

ze. Fakat konularımız dopdoluydu, aile hekimliğinin en temel noktalarında COVID ile bir arada neler yapıyor aktarmaya çalıştık.

30 Ekim 2020 Cuma günü saat 18:00'de başlayan oturumlarımızın yetenekli oturum başkanları Uzm. Dr. İkbâl Hümay Arman ve Arş. Gör. Dr. Rabia Eroğlu Kılaç idi. İlk oturumda; "COVID-19 Salgınında Aile Sağlığı Merkezinde Gebe ve Lohusa İzlemleri" konusu Uzm. Dr. Süheyla Atalay Kahraman tarafından anlatıldı. İkinci olarak; "COVID-19 Salgınında Aile Sağlığı Merkezi'nde Çocuk-Bebek ve Ergen İzlemleri" Uzm. Dr. Demet Yılmaz tarafından sunuldu. Epey geniş ve kapsamlı olan bu konuları konuşmacılarımız ellerinden geldiğince özetlemeye çalıştılar. Saat 19:20'de verdiğimiz 20 dakikalık aranın ardından ilk olarak Uzm. Dr. Ali Öztürk bizleri "COVID-19 Salgınında Bağışıklama Hizmetleri" konusunda başarılı bir şekilde aydınlattı, ardından hepimizin aklında var olan soru işaretlerine dair "COVID-19 Salgınında Mevzuat Değişiklikleri, Raporlar ve Belgeler"e dair açıklayıcı detayları Uzm. Dr. Halil

Volkan Tekayak'tan dinledik. Ekranlarımız vasıtasıyla da olsa bir arada olmak ve paylaşım yapmak hepimize iyi geldi. Kongre başkanımız Prof. Dr. Serdar Öztora'ya ve TAHUD MYK Başkanımız Prof. Dr. Esra Saatçi'ye bizlere de bu kongrede yer verdikleri için ve dijital ortamda böyle harika bir kongre hazırladıkları için teşekkür ediyor, bir sonraki Ulusal Kongre'de yüz yüze olabilmeyi diliyoruz (Fotoğraf 5).

Fotoğraf 5.